

2.

A RENDŐRSÉG MUNKÁJÁRÓL KÉSZÜLT FOTÓK

A MAGYAR RENDŐR CÍMŰ LAP (1947-1991)

A „Magyar Rendőr” különös helyet foglal el a tájékoztatás palettáján. Hivatalos belső tájékoztató orgánumként jelent meg. Hírlapárusoknál nem lehetett megvásárolni. Természetesen semmi különösen fontos, szigorúan titkos információt nem közölt. Nyilván nem is ez volt a szerkesztők és a kiadó célja, hanem az, hogy akik

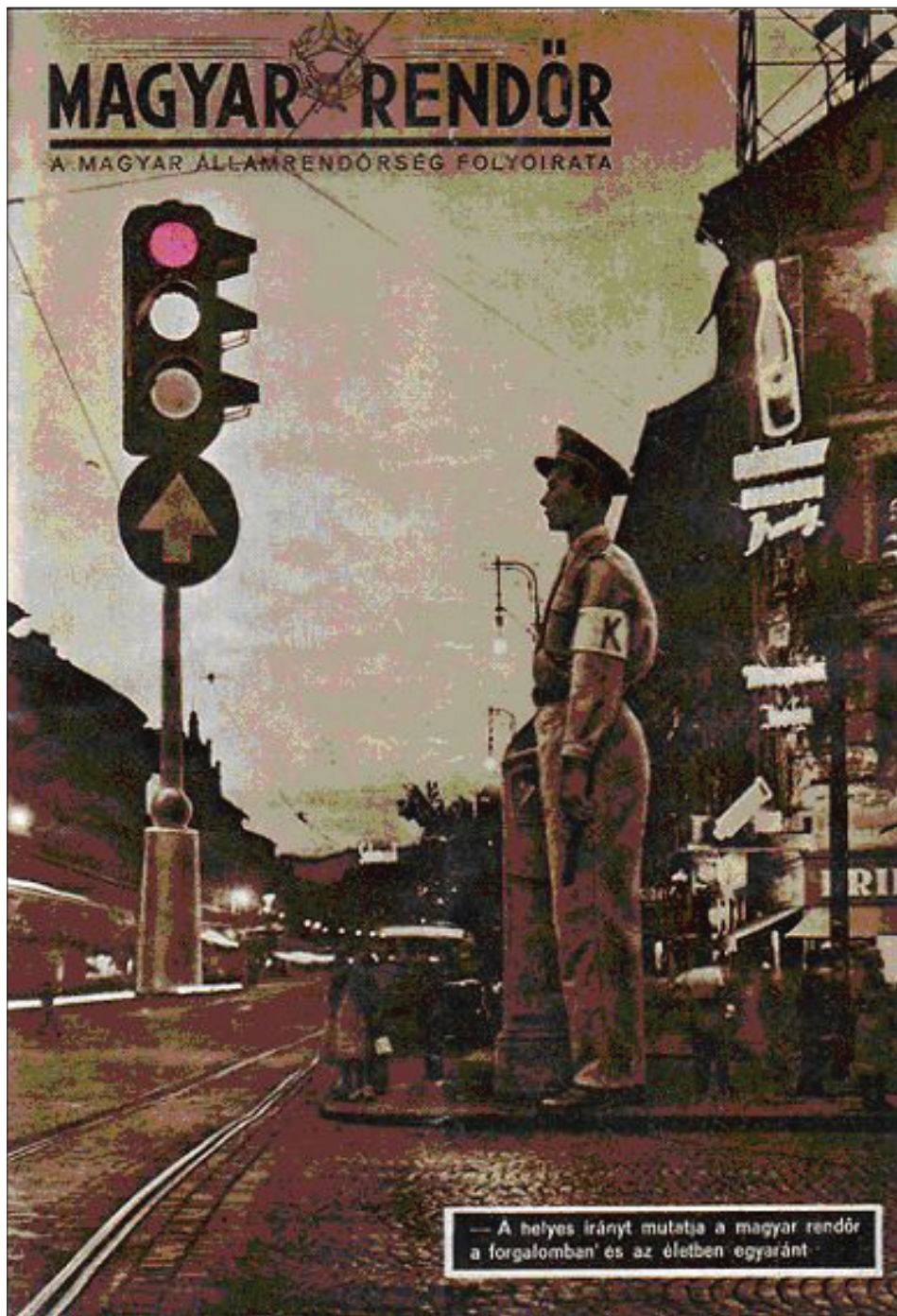
A Magyar Rendőr első számának borítója, és 2. oldala

Most a tartalmi résszel különösebben nem foglalkozom, a lap fotóanyagának elemzését érzem feladatomnak. Persze elkerülhetetlen, hogy a lap felépítéséről, szerkesztési elveiről röviden ne szóljak.

A „Magyar Rendőr” című lap 1947 január 1.-én indult a Belügyminisztérium Nevelési Osztályának irányításával. Első főszerkesztője: Marschall László (1916-1949) volt. Először kereskedelmi alkalmazott volt, majd 1935-ben Párizsba utazott, és tagja lett a francia kommunista pártnak. Részt vett a spanyol polgárháborúban. 1939-ben Franciaországba internálták. 1941-ben kiszabadult és bekapcsolódott a francia ellenállási mozgalomba. 1945-ben magas francia kitüntetésekkel jutalmazták, majd hazatért és a Szabad Nép munkatársa lett. 1945 őszétől előbb a HM katpol.

osztályán dolgozott, majd mint rendőr ezredes a BM munkatársa, a „Magyar Rendőr” főszerkesztője lett. 1949. februárjában leváltották, elhelyezték a belügyből és (rövid időre) a Népsport főszerkesztőjének nevezték ki. 1949. május 29.-én, egy nappal Rajk László letartóztatása előtt elfogták. Még abban az évben bíróság elé állították, és koholt vádak alapján december végén halálra ítélték őt is, és kivégezték. 1956-ban rehabilitálták. (<http://www.geocities.com/allamszocializmus/m.htm>)

Az első időszakban az újság kéthetente jelent meg, képek nélkül. 1947 júliusától a borító négy oldal mélynyomással készült, így a címlap és a belső oldalak már fényképeket is tartalmaztak.

A belső cikkeket általában egy-két kép illusztrálta, így a képekhez a szöveget az újság belső oldalain kellett megkeresni. Az első időszakban a munkát egy fotóriporter is el tudta látni, később más nevek is feltűnnek különböző dokumentumokban, mert mint ahogy a cikkeket sem írta alá az újságíró, így a fotós neve sem szerepelt a képek alatt. Ez abban az időben eléggé elterjedt szokás volt más lapoknál is.

A „Magyar Rendőr” munkatársai valamennyien a Belügyminisztérium hivatásos állományához tartoztak. Az újság célja a rendőrség dolgozóinak szakmai tájékoztatása mellett a rendőrök általános műveltségének fejlesztése is volt.

A „Belpolitikai Körkép”, „A Nagyvilág Eseményei” mellett oldalakon keresztül található a lapban a szépirodalomról, híres írókról, költőkről (Shakespeare, Goethe) ismertetőket, rövidebb szépirodalmi műveket: Szabó Pál „A kipufogó” című írását, valamint tájékoztatót, hogy mit kell megtanulni abban a hónapban

Demokratikus állam és társadalomismeretből, jogi ismeretekből, a szolgálati szabályzatból, gazdaszaktöközigazgatási ismeretekből, helyesírás és fogalmazástánból, mennyiségtan, természettan és földrajz tantárgyakból.

Hogyan intézzük az adománygyűjtéseket, az elveszett tárgyak, a kintornás engedélyek, és az ószeres engedélyek ügyeit.

Természetesen a vezércikkek ebben a lapban is fontos politikai eseményhez, új vezetők kinevezéséhez kapcsolódtak. Hangsúlyt helyeztek a pihenő rendőrök lehetőségeinek, a szórakozásnak, sporttevékenységeknek bemutatására. Általában ezekről az eseményekről jelent meg egy-egy illusztráció is a borítókon

1974 júliusában jelent meg az első fényképes borító a „Magyar Rendőr” újságban.

„Gyakorlati nyomozás képekben” címmel képriport formájában közöltek anyagot a nyomozók munkájáról, a tettesek felderítéséről.

2.

3.

4.

5.

6.

194 Készül a

MAGYAR RENDŐR

A MAGYAR ÁLLAMRENDSÉG FOLYÓIRATA

Képeken és lapunk szöveges részében riportban is bemutatjuk a „Magyar Rendőr” születését és beszámolunk előállításának műhelytitkeiről.

A főszerkesztő bajtárs szobájában először a rendőri tudományok szakemberei vitatják meg a következő szám anyagát (1), majd az irodalmi, kulturális és nevelési munkatársak kerülnek hozzá (2), azután a Nevelési Alcsiszly és a szerkesztőség szűkebbkörű megbeszélése következik (3).

A szerkesztőségben teljes „üzemben” folyik az újságírói munka, a nyomdai előkészítés, anyaggyűjtés stb. (4).

Közben fáradhatatlanul dolgoznak a „Szikra nyomda” szedőgépei (5), míg végül az olmsorokat egységes lappá rendszerezzi a „tördelés” közeli egy teljes napot igénylő munkája (6). A szedési hibák kijavítása után indul a nyomda rotációs-gépe és megszületik a lap belső 28 oldala (7).

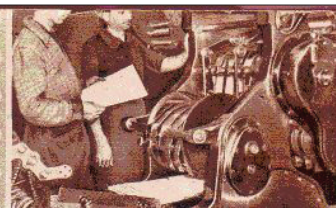

Közben már napokkal előbb foly-
nak a lap mélynyomási képes cida-
lainak előkészítési munkálatai, hogy
a „szerelés” után (8) ... kinyomják
a kétszínnyomási képes borítótá-
pot (9). Röhammunkával készülnek
a kötetesi munkálatok (10) ... és
már az expedíciós-terembe kerül
az új szám 32.000 példánya (11)
és a kiadói hivatal lelkiismeretes elő-
készítése után (12) az ország leg-
kisebb örsé felé is utának indul a

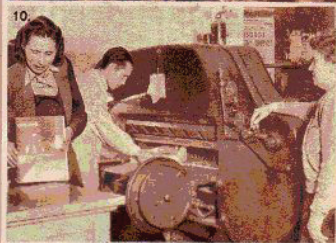
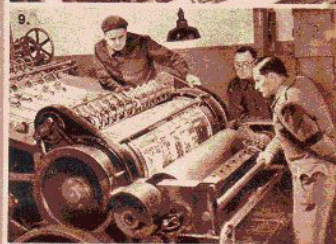
MAGYAR RENDŐR

A MAGYAR ÁLLAMRENDSÉG FOLYÓIRATA

és minden bajtárs igaz barátja.

8.

12.

A képeken szereplő személyeket a szerkesztőség még egyetlen élő tagja, a 96 éves Bikácsi Jolán segítette azonosítani

A bal oldalon szereplő három képen Marschall László r. ezredes, a lap főszerkesztője ül. Őt 1949 december 27-én kivégezték. A szerkesztőség többi tagját a lap indulását követő rövid idő alatt lecserélték.

Kedves Urbán Tamás!

Elnézését kérem a késedelemért, de mint mondtam, alig látok, és így meg kellett várnom, míg valaki ír helyettem.

A küldött képeken pontokkal jelöltem meg a személyeket.

A második képen látható személyek: egy ponttal jelölve: Tárnok Pál hadnagy, két ponttal jelölve: Dr Farle János főhadnagy, három ponttal jelölve: Dr Bikácsi László (akkor még) őrnagy, négy ponttal jelölve: Bikácsi Lászlóné hadnagy.

A harmadik képen látható személyek: egy ponttal jelölve: Dáloky János százados, két ponttal jelölve: Dr Farle János főhadnagy.

Mindhárom képen a jobb szélen ülő személy hasonlít kicsit Marshall ezredesre, de ő szöke volt, ezért nem tudom valószínűsíteni. (Az is lehet, hogy a következő főszerkesztő ül ott.)

Sajnos a Magyar Rendőr Kalendáriumát nem találtam meg. Az Országos Széchenyi Könyvtárban azonban megtalálja fönt a Várban.

Szívélyes üdvözzettel:

Bikácsi Jolán
Bikácsi Lászlóné

Bp. 2008 augusztus 31.

1948. március 15.-i ünnepi számban „bemutatkozik” a szerkesztőség egy képriporttal és a belső oldalakon egy 2 oldalas írással. A riportból kiderül a szerkesztőség hierarchiája, a tudományos munkatársakból álló szerkesztőbizottság, akik a Belügyminisztérium más területén (oktatás, politika, stb) is dolgozhattak, aztán a szerkesztőség belső vezetése, a rovatvezetők, tördelőszerkesztők végül a lap munkatársai, a riporterek, levelezők, fotóriporterek.

A szerkesztőség először a Vigadó utcában kezdte meg működését, a 2. számú ház III emeletén. Az újságot a Szikra lapnyomdában szedték, tördelték és nyomtatták. Ebben az időben 32 000 példányban jelent meg és az ország legkisebb őrsére is eljutottak a példányok. A címlapkép mindig nagy gonddal készült, de a belső oldalakon a 12-14 aprócska kép, melyek közül a lap szélén lévőbe még jócskán bele is vágott a gép, nem sok információt közvetülhetek. A belső oldalakon néhány grafika segítette a tördelő munkáját, hirdetések szinte sehol

Amikor először nem találhatók az oldalakon, egyetlen fel-
szemrevételez-
tem a Magyar hí-
Rendőrfellel- hívást kivéve: „Magyar rendőr! Mindenben
hető negatívjait hű segítő a SZABAD NÉP”. A megjele-
Kecskeméten, a nések között eltelt két hét alatt jóval több
Magyar Fotog- eseményen voltak a lap munkatársai, mint
ráfiai Múzeum amennyi az újságban megemlíthető volt.
archívumában: Ezért aztán a sok riport került úgy az ar-
a mellékelt chívumba, hogy soha nem használták fel.
képen látható Az újságban is megjelent sok olyan anyag,
dobozokban, ami viszont az archívumban nem található.
ilyen „rendben” Ez mutatja, hogy a rendőrségi fegyelem
találtam rá a sem volt olyan tökéletes, mint amelyet egy
tekercekre. fegyveres testülettől elvárna az ember.
Akkor még nem Annak ellenére, hogy az újsághoz csak belső
sejtettem, hogy terjesztésben lehetett hozzáférni, különö-
ez a közel hat- sebben titkos adatokra, ügyekre nem lehet
százezer kocka, találni. A több tízezer digitalizált kép között
melyeket a lap sok felvétel kiválóan mutatja be a 40-es évek
fotóriporterei végén tapasztalható állapotokat, az akko-
1948-1989 kö- ri utcák, terek képét, a városi és falusi élet
zött készítettek mindennapjait. Jól lehet, a riportok egy része
történelmünk beállított képekből áll, de ezek a felvételek is
egy jelentős rengeteg információt tartalmaznak a körle-
korszakának tekről, irodákról, laktanyákról a falakat díszítő
dokumentumait jelszavakról, az egyenruhákról, a járművekről,
rejtik. az élet szinte minden területéről. A fotók
technikai minőségét nézve korrektek, látszik
a fényképészek szakmai felkészültsége. Beval-
lom hosszú ideig nem tudtam értelmezni a

néhány fellelt „Munkanapló” egyik rubrikájában a feltüntetett számokat: 40 gr; 25 gr; stb. Végre rájöttem, hogy azokban az években a riporterek még nem használtak elektromos villanót, hanem magnéziummal világítottak. Ezekkel a szerkezetekkel nem volt olyan biztonságos az expozíció, sőt néha még apróbb baleset is előfordulhatott, a kiszóródó, vagy késleltetve begyulladó anyagtól. Miután ez tűzbiztonságilag is veszélyes vegyi anyag volt, ezért szoros elszámolást vezettek a riporterek a felhasználásáról.